

TALOUSARVIOALOITE 498/2004 vp

Määrärahan osoittaminen yliopistokeskusten kehittämiseen

Eduskunnalle

Koulutus- ja tiedepolitiikka on tunnustettu keskeiseksi vaikutuskanaviksi alueellisesti tasapainoisen kehityksen ja palveluiden turvaamiseksi maan eri osissa (OPM:n strategia 2015, OPM:n aluestrategia 2003—2013). Korkeakoulujen roolia aluekehityksessä on viime vaalikaudella perusteellisesti selvitetty OPM:ssä kansliapäällikkö Markku Linnan johtamassa työryhmässä.

Yliopistojen aluevaikutusten osalta tämä työryhmä esitti mm. alueellisten sateenvarjo-organisaatioiden — eli yliopistokeskusten — kehittämistä erällä paikkakunnilla, joissa on yliopistotoimintoja muttei omaa yliopistoa. Osaamisen kehittäminen on yliopistokeskuspaikkakunnilla alueellisesti tasapainoisen kehityksen kannalta tärkeä tavoite, koska yliopistokeskusten toiminta kattaa mm. ne maakunnat, jotka on luokiteltu osaamistasoltaan heikomman kehityksen alueiksi (OPM:n työryhmien muistioita 28:2001).

Yliopistokeskusten tavoitteena on mm. kehittää maisteriohjelmapiilotteja ja aikuiskoulutusohjelmia, jotka palvelevat alueen työelämän tarpeita tai tukevat alueen yleisen koulutustason nostamista. Yliopistokeskuksissa alueellista yliopistotoimintaa kootaan laajoiksi kokonaisuuksiksi, jotta toiminnan korkea laatu voidaan turvata. Yliopistokeskukset tekevät myös verkostoyhteistyötä alueen ammattikorkeakoulujen ja muiden toimijoiden kanssa. Opetusministeriön tavoitteena on kehittää kuutta yliopistokeskusta, joita ovat

Kajaani, Kokkola, Lahti, Mikkeli, Pori ja Seinäjoki.

Näiden alueellisten yliopistokeskusten koordinointiin on saatu pieni koordinointimääräraha. Tämä ei kuitenkaan riitä yliopistokeskusten toiminnalliseen kehittämiseen ja uusien alueellisten osaamispanostusten toteuttamiseen. Myös opetusministeriössä on tunnustettu tarve erilliseen hankerahoitukseen yliopistojen alueellisen kehittämisen edistämiseksi. Kansliapäällikkö Markku Linnan johtama työryhmä esitti tätä tarkoitusta varten erillistä hankerahoitusta vuosille 2004—2006 (vuositasolla 100 Mmk). Ministeriön toiminta- ja taloussuunnitelmassa on yliopistojen alueellisen kehittämisen perusteella esitetty 15 miljoonan euron kehylsisäystä vuodesta 2004 eteenpäin.

Hallitusohjelmassa on sitouduttu korkeakoulujen aluevaikutusten vahvistamiseen ja yliopistokeskusten toiminnan turvaamiseen. Näiden tavoitteiden toteuttaminen edellyttää sitä, että yliopistokeskusten kehittämiseen osoitetaan vuosille 2004—2006 erillinen hankerahoitus, vuositasolla yhteensä 9 miljoonaa euroa. Tästä hankerahoituksesta jokaiselle yliopistokeskukselle kanavoidaan 1,5 miljoonaa euroa "korva-merkittynä" kunkin yliopistokeskuksen koordinaatioyliopiston kautta. Esityksenä oleva 3 miljoonaa euroa ei riitä kehittämistoimenpiteisiin, koska toiminnan koko volyyymi on yhteensä

TAA 498/2004 vp — Maija-Liisa Lindqvist /kesk ym.

62 miljoonaa euroa kuuden yliopistokeskuksen kehittämiseen.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2005 talousarvioon momentille 29.10.22 lisäyksenä 6 000 000 euroa yliopistokeskusten kehittämiseen.

Helsingissä 24 päivänä syyskuuta 2004

Maija-Liisa Lindqvist /kesk
Juha Rehula /kesk

Pirkko Peltomo /sd
Tuija Nurmi /kok